

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 147 Din 22.03.2023

Dosar nr.: 933/2021

Petiția nr.: 8698/18.11.2021

Petent:

Reclamat:

Obiect: postări discriminatorii la adresa persoanelor de etnie romă

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

II. Procedura de citare a părților

3. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 8698/15.12.2021 a fost citat petentul, iar prin adresa înregistrată sub nr. 9479/15.12.2021 a fost citată partea reclamată, fără acordarea unui termen de audiere, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea virusului SARS-CoV-2 acordându-se posibilitatea părților de a opta soluționarea petiției în lipsă sau prin acordarea unui termen de audiere la solicitare expresă. Citațiile au fost transmise părților cu poșta română, cu formular de confirmare de primire. Pentru Citația nr. 9479/15.12.2021 (adresată părții reclamate) la dosar există dovada primirii corespondenței. Citația nr. 8698/15.12.2021 (adresată petentului) s-a întors la sediul instituției, cu mențiunea de pe plic „*Destinatar lipsa domiciliu*”; ca urmare, documentul a fost transmis prin intermediul e-mailului, existând la dosar dovada transmiterii.

5. Procedură legal îndeplinită.

6. Prin adresa înregistrată sub nr. 9792/27.12.2021 petentul a solicitat acordarea unui termen de audiere la sediul instituției.

7. Prin adresa înregistrată sub nr. 9557/17.12.2021 partea reclamată a depus un punct de vedere (care a fost transmis petentului prin adresa nr. 341/14.01.2022).

8. Prin adresa înregistrată sub nr. 341/14.01.2022 s-a comunicat petentului posibilitatea de a formula concluzii scrise raportat la aspectele invocate de către partea reclamată în punctul său de vedere. De asemenea, raportat la susținerile părții reclamate

legat de faptul că petiția este greșit îndreptată împotriva sa (nefiind autorul articolelor sesizate) s-a adus la cunoștința petentului faptul că s-a solicitat Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică comunicarea proprietarului domeniului <https://exmisa.blogspot.com/>.

9. Prin adresa înregistrată sub nr. 342/14.01.2022 s-a solicitat Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică comunicarea proprietarului domeniului <https://exmisa.blogspot.com/>.

10. Prin adresa înregistrată sub nr. 497/20.01.2022 INCD a transmis răspuns la solicitarea CNCD, răspuns în care se specifică faptul că baza de date privind domeniile “.com” este administrată de către o entitate din străinătate.

11. Prin adresa înregistrată sub nr. 1719/07.03.2022 s-a comunicat petentului răspunsul INCD, precum și faptul că instituția Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării nu are competență materială să continue verificările pentru aflarea proprietarului domeniului <https://exmisa.blogspot.com/>.

12. Prin adresa înregistrată sub nr. 683/28.01.2022 petentul a depus Note scrise (concluzii scrise).

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentului

13. Prin petiția înregistrată sub nr. 8698/18.11.2021, petentul, cetățean român de etnie romă, se consideră lezat de publicarea unor afirmații discriminatorii și defăimătoare la adresa membrilor etniei rome pe blogul https://exmisa.blogspot.com, găzduit de platforma Google.

14. Petentul susține că practică yoga în cadrul școlii de yoga organizată de Asociația M.I.S.A. de mai mulți ani, iar în luna iunie a anului 2021 a fost informat de un coleg de la cursul de yoga () despre faptul că există un blog, pe care sunt postate unele afirmații jignitoare la adresa etnicilor romi, care instigă la ură împotriva acestora, afirmații făcute în contextul unei campanii împotriva practicanților yoga și a lui.

15. Petentul susține că accesat blogul exmisa (<https://exmisa.blogspot.com>) și a identificat următoarele afirmații care aduc atingere demnității membrilor etniei rome, fie ei practicanți yoga sau nu:

- 12.05.2018: *„La DatY ("academia" bivolar a din Germania) se dau curați si fara legaturi cu dezaxatul condamnat si pe veci infractor bivolaru. Mincinosi în buna tradiție țigănească transmisă pe toate caile (si gaurile) dinspre dereglat spre adepții teutoni.”*
- 20.09.2017: *„De abia a reușit să-i mintă țigănește pe judecătorii români - recunoscându-si crima si promitând sa stea departe de minore - si ce sa vezi: Finlanda a emis mandat de arestare pe numele aceluiasi infractor.”*
- 05.09.2017: *„Filmul este presărat cu toate obsesiile misano-țigănești repetate până la refuz de niște figuranți. Ceea ce s-ar fi vrut sa fie al n-lea film initiatic al sectei, s-a transformat intr-o comedie penibila cu actori prosti, filmări după ureche, replici idioate.”*

- 13.08.2017: „Un interviu în 3 bucăți, bivolaru răspunzând - cum știe mai bine - citind de pe foi. Un amalgam țigănesc, o varză a la MISA. Se disculpa iar, se bate cu totii cenusii lumii. "Școala" misana e a mai buna din univers. Si alte tâmpenii. (...); „Să mai zică cineva că românii nu tratează bine țiganii: bivolaru este exemplarul care ilustrează perfect toleranta românilor (...)"
- 04.03.2017: Maistrul din pușcărie, ciorile si plagiatul ordinar - „Pe misa (senzațional) tv, postul țigănesc al mișcării satanice misane, așteptata cu sufletul la gura, o conferința elaborata de escrocul Bivolaru: (...) Cine dorește poate sa continue cautarea. Concluzia ? Același escroc analfabet, mincinos, plagiator (asa a confecționat absolut toate cursurile țigănesc-ioghine). Alta concluzie: omul s-a tâmpit si mai mult. Era deja, dar acum frizează cretinismul pur. Necazul este ca nu numai el, dar si cei care i-au ambalat neroziile într-o asa-zisa conferința. Despre ciori.”
- 30.12.2016: „Realitatea este mai dura: a mai murit încă o cursanta MISA. Culmea ironiei: era chiar de formație medicala. Ani în sir a laudat si idolatrizat neghiobiile infractorului semidoct. Probabil a beneficiat si de doza de viruși țigănească care ajută o gramadă de femei din secta să răspândească boli sexuale (inclusiv viruși care dăruiesc cancerul). ”
- 26.11.2016: „Mai întâi abereaza despre nu-se-stie ce razbel-mondial ar sta sa pornească (pai nu i-a lichidat tiganul infractor pe răutăcioșii aia - 60.000 bucăți ?), apoi de la "zile" recomandarea sare la "pe o perioadă de mai multe luni".”
- 19.11.2016: „Site-ul misan anunța o noua tabara. Cursanții trepidează la unison. (...) Probabil - ca sa nu crape de gelozie - cuplul porno al stoienilor va organiza vreo tabara de tantra prin pădurile daneze, ca poate convertesc si animalele la tantra țigănească made in Tartasesti, Romania. ”
- 23.10.2016 - Ciorba țiganeasca: "Cine și de ce se teme de?"
- 12.09.2016: „Macar flacaii aia se distrează inocuu. Mai trag o berica, un pic de gimnastica. Fără vretentii pompoase țigănești de Dambovita. ”
- 11.04.2011: „Spunea un tanar aflat in preajma: in loc sa ne rugam la Dumnezeu, ne rugam la un om nebun. Nebunul fiind tiganul dezaxat, aflat liniștit in occident, in Franța. Unde continua sa mearga la monta o gramada de tinere. Si sa se umple de boli venerice de la nespălatul . Secta periculoasa MISA ar trebui pusa in afara legii. Periculoasa pentru ca amesteca valorile spirituale cu sexul, transformând totul in pulsuni animalice. Un bordel gigantic, asta este ceea ce viseaza tiganul nespălat si locotenentii lui.”
- 06.03.2011: „Tiganul pedofil, dimpreună cu locotenentul sau, plus mulți alți zombies, au decis sa treaca la atac. Nu legal, prin tribunale, nici macar ... magic (magie neagra, la care cursanții prostiți si docili se pretează inconștienți).”

16. Petentul susține că este discriminatorie manifestarea, prin intermediul unor jigniri aduse etnicilor romi, a unei atitudini ostile, critice, de instigare la ură împotriva tuturor practicanților yoga din cadrul școlii de yoga MISA.

17. Petentul precizează că în calitate de etnic rom s-a simțit ofensat, discriminat, umilit și înjosit de afirmațiile menționate mai sus și ca urmare a formulat pe platforma Google o reclamație, solicitând îndepărtarea acestui conținut plin de ură la adresa etniei

din care face parte. Petentul menționează că Google nu a dat curs solicitării sale, astfel că afirmațiile reclamate sunt postate în continuare pe acest blog, putând fi accesate oricând, acest aspect oferind un caracter continuu acestei fapte de discriminare. În opinia petentului, nesancționarea și neobligarea deținătorului site-ului să îndepărteze de îndată conținutul discriminatoriu echivalează cu tolerarea și încurajarea acestor fapte.

18. Petentul susține că nu este în măsură să indice numele persoanei care deține blogul și nici a celei care a postat afirmațiile, dar că, din informațiile pe care le-a obținut, reiese că în prezent unul dintre autorii principali, care postează majoritatea articolelor de pe acest blog, este (username „emacris”).

19. Petentul depune următoarele dovezi în susținerea afirmațiilor sale: print screen-uri ale afirmațiilor discriminatorii; dovada apartenenței sale la etnia romă; dovada reclamației formulate pe platforma Google.

20. Petentul solicită audierea lui, cu adresa în, privitor la data la care a luat cunoștință de existența blogului și a afirmațiilor menționate.

21. În cazul constatării faptei de discriminare, petentul solicită obligarea deținătorului blogului să îndepărteze afirmațiile discriminatorii și să publice în mass-media un rezumat al hotărârii.

Sușinerile părții reclamate

22. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 9557/17.12.2021, partea reclamată susține că nu deține și nu administrează niciun blog și nu are vreo legătură cu postările incriminate.

23. Partea reclamată susține că prin intermediul unei simple căutări pe blogul exmisa chiar în pagina de mesaje noi News se poate constata că user-ul “emacris” a luat contact pentru prima dată cu blogul și a fost invitat să posteze în data de 8 mai 2021, la 3 ani după cea mai recentă postare incriminată, datând din 12 mai 2018.

24. Partea reclamată a inserat un print screen din care rezultă conversația sa, sub user-ul “emacris”, cu userul Anonymous din data de 08.05.2021 și din data de 11.05.2021: - *Ce se petrece cu site-u Exmisa? Din 27 aprilie, afișează permanent mesajul “503 Service Temporarily Unavailable”;*

- *deocamdată nu stiu; am întrebat mai “departe”, aștept un răspuns.;*

- *@: daca dorești sa publici ceva aici scrie pe contact form; si mai simplu imi trimiti in "contact" form un email si te adaug autor la blog;*

- *Ai ajutat si când a intrat forumul prima data la apa. Ma bucur pentru ca si-a găsit libertatea de a scrie când, cum si cat dorește. Nu a fost singurul pus sa se dezică de sine si sa producă.*

25. În continuare partea reclamată susține că pe prima pagină a blogului se poate citi următorul comentariu al administratorului blogului din data de 08.12.2021, administrator al cărui profil nu este disponibil:

„Ne-a scris un "fost cursant" aici. sub aceasta postare.

Câteva cuvinte pentru aceasta persoana:

- *mesaj complet off topic*

- *"emacris" este unul dintre autori, nu gestionează blogul*

- *daca doriți sa intrati in legătură cu noi aveți la dispoziție „contact form” - mai ales pentru mesaje atat de personale*
- *despre acel cursant care este necajit ca ale sale detalii personale ar fi fost dezvăluite ne puteti scrie la aceeași "posta a redacției" (precizând unde ar fi fost pomenite);*
- *studiați mai cu râvnă legislația”*

26. Partea reclamată a indicat și link-urile care conduc la variantele arhivate în memoria internetului, spre a arăta că aceste mesaje chiar sunt reale și nu au fost cumva modificate de curând, în urma acestei sesizări.

27. Partea reclamată susține că "emacris" este unul dintre autori, nu gestionează blogul, nu este admin-ul și nu are cum să fie autorul postărilor incriminate, mult anterioare înregistrării acestuia, fapt pe care reclamantul nici măcar nu îl cunoaște.

28. Partea reclamată precizează că reclamantul ar fi trebuit să se adreseze celui care gestionează blogul, folosind formularul de contact indicat și nu acuzând la întâmplare pe cineva sau ar fi trebuit să se adreseze autorităților competente, pentru a stabili cine este admin-ul și cine a făcut postările incriminate, așa cum ar fi fost cazul dacă toate postările ar fi fost anonime și nu ar fi avut pe cine să arunce vina, la întâmplare.

29. Partea reclamată arată că nu înțelege de ce a fost considerat “parte reclamată”, din moment ce reclamantul nu știe nici măcar pe cine să acuze și nu a prezentat dovezi în acest sens, ci doar insinuări pe baza unor “informații pe care le-a primit” tocmai acum, deși postările incriminate datează de mulți ani, fiind făcute între 2011 și 2018 (până acum nu s-a sesizat nimeni).

30. Partea reclamată susține că nu are de ce să continue să caute dovezi care să-i dovedească nevinovăția din moment ce acuzațiile de mai sus nu sunt reale, fiind evident că reclamantul a pornit o acțiune la întâmplare.

31. Partea reclamată solicită judecata în lipsă.

IV. Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

32. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Ordinul nr. 144/2008 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicat în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008:

- **art. 11:** “(1) *Petiția privind acte sau fapte de discriminare va cuprinde: a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor. Dacă reclamantul locuiește în străinătate, se va arăta domiciliul ales, unde urmează să i se facă toate comunicările privind soluționarea petiției; b) numele și calitatea celui care reprezintă partea, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele acestuia și sediul profesional; c) obiectul petiției; d) arătarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază petiția; e) arătarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere; f) semnătura. (2) *Petiția poate fi completată cu noi capete de cerere până la primul termen de audiere, sub sancțiunea decăderii.*”*
- **art. 20:** „(1) *La primirea petiției titularul de dosar verifică petiția și, în cazul în care constată anumite lipsuri, pune în vedere petentului să completeze petiția de îndată. (2) În cazul în care petiția a fost primită prin poștă, petentului i se comunică în scris lipsurile ei, cu mențiunea că până la termenul acordat să facă completările necesare.*”

- **art. 38:** „(1) Reclamatului i se comunică copii de pe petiție, precizându-se că se depune la dosar punctul său de vedere cu privire la obiectul petiției. (2) Punctul de vedere al reclamatului va cuprinde: a) numele, domiciliul sau reședința ori, pentru persoane juridice, denumirea și sediul. Dacă reclamatul locuiește în străinătate, se va arată domiciliul ales, unde urmează să i se facă toate comunicările privind soluționarea petiției; b) numele și calitatea celui care reprezintă partea, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele acestuia și sediul profesional; c) excepțiile de procedură pe care reclamatul le ridică la cererea petentului; d) răspunsul la toate capetele de fapt și de drept ale petiției; e) dovezile cu care se apără împotriva fiecărui capăt de cerere; când va cere dovada cu martori, reclamatul va arată numele și domiciliul lor; f) semnătura.”
- **art. 63:** „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției, pronunțându-se cu prioritate asupra excepției.”
- **art. 73:** “Consiliul soluționează sesizarea sau petiția prin hotărâre a Colegiului director.”
- **art. 74:** “După sfârșitul dezbaterilor, membrii Colegiului director deliberază în secret, în ședință. Ședința de deliberare poate avea loc în aceeași zi sau la o dată ulterioară, stabilită de Colegiul director.”

O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată:

- art. 2 alin. (1): „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.
- art. 2 alin. (8): „Prevederile prezentei ordonanțe nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație.”
- art. 15: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”
- art. 20 alin. (4): “Colegiul director al Consiliului dispune măsurile specifice constatării existenței discriminării, cu citarea obligatorie a părților. Citarea se poate face prin orice mijloc care asigură confirmarea primirii. Neprezentarea părților nu împiedică soluționarea sesizării.”
- art. 20 alin. (6): “Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”

Constituția României, revizuită:

- art. 1 alin. (3) - Statul român: „România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”
- art. 15 alin. (1) – Universalitatea: „Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”
- art. 20 - Tratatul internațional privind drepturile omului: „(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte. (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.”
- art.24: “(1) Dreptul la apărare este garantat. (2) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu”.
- art. 30 alin. (1) - Libertatea de exprimare: „Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile. (2) Cenzura de orice fel este interzisă.”
- art. 30 alin. (6): „Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine. (7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri. (8) Răspunderea civilă pentru informația sau pentru creația adusă la cunoștință publică revine editorului sau realizatorului, autorului, organizatorului manifestării artistice, proprietarului mijlocului de multiplicare, al postului de radio sau de televiziune, în condițiile legii. Delictelor de presă se stabilesc prin lege.”

Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale

- art. 10 - Libertatea de exprimare: „Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare. (2) Exercițarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei, a reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.”
- art. 14 - Interzicerea discriminării: "Exercițarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.

V. Principiile de analiză

33. Potrivit art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată, pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile;
- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege.

34. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, intervine atunci când se induc distincții între situații analoge și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.”*

35. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie criteriul interzis de legiuitorul național prin art. 2 alin 1, textul de lege prezentând sub forma unei enumerări cu caracter determinat criteriul de *„rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată”*; caracterul neexhaustiv al enumerării este dat de însăși sintagma „sau orice alt criteriu” alăturată criteriilor exprese, sintagmă care oferă posibilitatea reținerii oricărui alt criteriu nespecificat de lege, dar care este materializat ca fapt determinant în săvârșirea unei fapte de discriminare. Criteriul, în raport cu elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definit în art. 2 din O.G. nr. 137/2000, trebuie interpretat în sensul existenței sale ipso facto, ca circumstanță concretizată, materializată, constituind însăși cauza actului sau faptului discriminatoriu și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării.

36. Discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării.

37. De asemenea, o faptă poate fi considerată faptă de discriminare dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

38. Astfel, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de

discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat.

39. În cazul afirmațiilor, se analizează raportul dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate al persoanei, analiza urmărind să stabilească dacă s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

40. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie:

- să fie prevăzută de lege (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- să urmărească un scop legitim,
- să fie necesară într-o societate democratică
- să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, Convenția europeană a drepturilor omului, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

41. Prin raportare la art. 15 din O.G. 137/2000, republicată, pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, afirmațiile ar trebui să întrunească următoarele elemente:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură rasială sau națională,

ori

- un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de orientarea sexuală a acestora.

42. Distincția între cele două categorii de fapte sus-menționate este fundamentală, fiind de subliniat că: dacă propaganda naționalist-șovină ori instigarea la ură rasială sau națională presupune intenția, cea de a doua categorie de fapte prohibite de articolul sus citat nu presupune demonstrarea intenției autorului, concluzie ce rezultă explicit din formularea textului normativ *“comportamentul care are ca scop sau vizează(...)”* Astfel, proba săvârșirii faptei cu intenție nu are relevanță în calificarea și constatarea faptei de discriminare, potrivit art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000, art. 2 alin. (1) definind ca fiind discriminare orice faptă care are *„ca scop sau efect”* încălcarea unui drept prevăzut de lege și deci incluzând atât intenția, cât și culpa, ca forme ale vinovăției. Astfel nu se analizează intenția de a discrimina, acest aspect neavând relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare. Fapta sancționată de teza a doua din art. 15 al O.G. nr.137/2000 nu presupune ca autorul acesteia să urmărească producerea consecințelor prevăzute de lege, fiind suficient ca comportamentul unei persoane să fie susceptibil de a conduce la atare rezultat, de aceea lipsa efectului negativ este irelevantă.

VI. Aplicarea principiilor la speță. Motivele de fapt și de drept

41. În fapt, Colegiul director constată că este chemat să se pronunțe cu privire la caracterul potențial discriminatoriu al unor articole de pe blogul <https://exmisa.blogspot.com> (articole care ar aduce atingere demnității persoanelor de

etnie romă), mai exact este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei.

42. În drept, examinând cu prioritate îndeplinirea cerințelor de formă pentru formularea unei petiții în fața Consiliului Național pentru Combaterea discriminării, conform art. 11 alin.1 din *Ordinul nr. 144/2008 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor*, Colegiul director a observat că petiția a îndeplinit inițial elementele prevăzute ca obligatorii pentru introducerea unei sesizări în fața unei autorități publice, inclusiv identificarea persoanei reclamate cu nume, prenume și adresă de domiciliu/de corespondență, instituția Consiliului îndeplinind procedura de citare față de persoana indicată de către petent ca fiind potențial persoana responsabilă de publicarea textelor posibil discriminatorii, mai exact față de.

43. În acest sens, Colegiul director se raportează la Sentința civilă nr. 2390/2012 a Curții de Apel București din dosar nr. 10459/2/2011¹, potrivit căreia cade în sarcina petentului să indice în cuprinsul sesizării persoana împotriva căreia se îndreaptă reclamația pentru ca acesta să poată fi citată și să-și exercite apărarea în condițiile legii. Cu referire la acest ultim aspect, Colegiul director reține că jurisdicția exercitată de CNCD este administrativ – jurisdicțională ce presupune o procedură specială, care se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare; contradictorialitatea reprezintă unul dintre principiile specifice procedurii civile, fiind o componentă a dreptului fundamental la apărare, constând în dreptul părților aflate pe poziții cu interese contrare

¹ „Analizând împrejurarea că petenții Active Watch, Alianța Civică a Romilor din România, Liga Pro Europa, Centrul Euroregional pentru Inițiative Publice au formulat o sesizare vizând afișarea pe un site a unor articole denigratoare, umilitoare, ofensatoare la adresa etniei rome. Petiția a fost înregistrată sub nr. 8896/05.11.2010. Întrucât sesizarea nu cuprindea elementele prevăzute ca obligatorii de art. 11 alin.1 Procedura internă de soluționare a petițiilor - Ordinul CNCD nr. 148/2008 cu adresa nr. 9050/10.11.2010 CNCD a solicitat petenților să-și completeze sesizarea, în sensul indicării domiciliului sau sediului părții reclamante, adresa la care nu s-a formulat răspuns.

Astfel, prin Hotărârea CNCD nr. 305/26.07.2011 CNCD a stabilit că nu sunt întrunite elementele prevăzute de disp. art. 11 alin.1 Ordinul CNCD nr. 148/2008 privind procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, în sensul în care petenții nu au înțeles să indice prin petiție persoana juridică/fizică împotriva căreia își îndreapta acuzațiile. Contestația este nefondată.

Astfel, într-adevăr pe site-ul www.visurat.ro au apărut o serie de articole cu conținut denigrator la adresa etniei rome, printre care: „Să nu implicăm minoritățile” - 17.02.2010; „Lăsați țiganii în pace” - 15.06.2010; „Păzea! Ne paște o migrație de ciori” - 31.07.2010; „Pițurcă - marea problemă a românilor” - 09.08.2010; „Țiganul tot țigan” - 23.08.2010.

Potrivit art. 20 alin.1 OG nr. 137/2000 „Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei”, iar potrivit alin. 6 „Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare”.

Rezultă, așadar, că petentul trebuia să indice în cuprinsul sesizării persoana împotriva căreia se îndreaptă reclamația pentru ca acesta să poată fi citată și să-și exercite apărarea în condițiile legii.

Totodată, art. 11 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor aprobat prin Ordinul CNCD nr. 148/2008 prevede că petiția privind acte sau fapte de discriminare va cuprinde, printre altele numele, domiciliul sau reședința părților.

Cum reclamantul nu și-a îndeplinit obligația de a comunica autorității publice pârâte informațiile solicitate cu privire la acest aspect prin adresa nr. 9050/10.11.2011 emisă de pârâtă, în mod legal și temeinic prin Hotărârea atacată, CNCD a dispus clasarea petiției pentru neîntrunirea elementelor prevăzute de art. 11 alin. 1 Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor.

În consecință, având în vedere disp.art. 20 alin.9 OG nr. 137/2000, Curtea va respinge acțiunea ca neîntemeiată.”

de a propune și administra probe și de a pune concluzii în legătură cu problemele de fapt și de drept care interesează dezlegarea pricinii; în materia nediscriminării sarcina probei este împărțită între petent și reclamat în sensul că petentului îi revine sarcina să dovedească existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări, iar părții reclamate îi revine sarcina de a demonta prezumția de discriminare, în caz contrar urmând să răspundă pentru săvârșirea faptei de discriminare.

44. În continuare Colegiul director reține susținerile lui, potrivit cărora userul "emacris" nu gestionează blogul exmisa, nu este administrator și nici autorul postărilor incriminate, mult anterioare înregistrării acestuia pe respectivul blog, fapt care se poate constata în pagina de mesaje noi News, de unde rezultă că user-ul "emacris" a fost invitat să posteze în data de 8 mai 2021, la 3 ani după cea mai recentă postare incriminată, datând din 12 mai 2018. Față de susținerile lui, Colegiul director ia act de faptul că CNCD a solicitat Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică comunicarea proprietarului domeniului <https://exmisa.blogspot.com>, prin adresa de răspuns INCD specificând faptul că baza de date privind domeniile ".com" este administrată de către o entitate din străinătate.

45. Având în vedere că instituția Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării este o autoritate de stat autonomă cu atribuții limitate la a constata și sancționa fapte contravenționale, Colegiul director observă că nu are competență materială să continue verificările pentru aflarea proprietarului domeniului <https://exmisa.blogspot.com/> în condițiile în care identificarea unei persoane fizice care deține un site web poate fi realizată doar în cadrul unei anchete de cercetare penală

46. Reținând susținerile petentului potrivit cărora nu este în măsură să indice numele persoanei care deține blogul și nici a celei care a postat afirmațiile și raportându-se la prevederile art. 20 alin. (4) și alin. (6) din O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul director constată că petiția înregistrată sub nr. 8698/18.11.2021 nu se poate soluționa în lipsa datelor de identificare a părții reclamate.

47. De asemenea, Colegiul director ia act și de prevederile art. 133 din Codul de procedură civilă *“(1) Cererea de chemare în judecată care nu cuprinde numele reclamantului sau al pârâtului, obiectul ei sau semnătura, va fi declarată nulă. (2) Lipsa semnăturii se poate totuși împlini în tot cursul judecății. Dacă pârâtul invocă lipsa de semnătură, reclamantul va trebui să semneze cel mai târziu la prima zi de înfățișare următoare, iar când este prezent în instanță, în chiar ședința în care a fost invocată nulitatea.”* și constată că neîndeplinirea condițiilor de validitate atât pentru introducerea unei petiții în fața unei autorități publice cât și a unei acțiuni în instanța de judecată conduce la neanalizarea fondului speței.

48. Colegiul director reține că în dosarul în cauză s-au efectuat demersurile procedurale legale, însă acestea nu au condus la respectarea condițiilor art. 11 alin.1 din Ordinul nr. 144/2008 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor.

49. Ca urmare, Colegiul director dispune clasarea petiției pentru neîntrunirea elementele prevăzute de dispozițiile art. 11 alin.1 Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Clasarea petiției, având în vedere că petentul nu a precizat numele și domiciliul părții reclamate, nefiind respectate condițiile prevăzute de art. 11 alin.1 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica petentului și lui.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședința de deliberări:

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

Redactată și motivată C.O./S.M.D.
Data redactării: 27.07.2023

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.